

De geschiedenis van Westzaan opnieuw beschreven

door WILLEM TIP/deel 88

De hulpsecretarie gesloten

De openbare voorzieningen nemen ook af, alle goede voornemens ten spijt. Na de opheffing van de Wijkraad (1986) sluit Zaanstad de Westzaanse hulpsecretarie. De inwoners moeten voor documenten en paspoorten voortaan naar Zaandijk of Zaandam. Vlak voor de eeuwwisseling sluiten ook het Westzaanse Postkantoor (1994) en het verzorgingshuis Lambert Melisz (1996). Minder ver gaande voorzieningen zoals een 'woonzorgcomplex', een 'postagentschap' (1994-2001) en een 'post-servicepunt' (sinds 2001) blijven over. Het Witte Kruisgebouw aan de Torenstraat, waar de thuiszorg zitting houdt sluit zijn poorten in 1998. De Westzaaners zijn in de nieuwe eeuw meer dan ooit aangewezen op de auto. Hun eigen auto, meer bijzonder. Na 2005 heft Connexion met enige tussenstappen de enige buslijn door het dorp op. Alleen de bus die van Zaandam naar Assendelft rijdt, verbindt Westzaan-noord nog met de rest van de streek.

Dirk Mes

Een van de winkels die lang stand houdt, is de timmerwinkel van Dirk Mes. Dirk Mes heeft zijn bedrijf in een monumentaal pand vlak naast de Weelbrug. Zijn winkel is tientallen jaren lang het toonbeeld van ambacht en verkoop met goede raad en advies. Men koopt er draadnagels bij het pond, klompen, hooivorken en staartentouw voor de koeien. De draadnagels weegt Dirk af op een antieke koperen weegschaal. In de ene schaal het ijzerwerk, op de andere schaal blinkend gepoetste gewichten met tientallen ijkmerken aan de zijkant. De weegschaal slaat altijd aan de goede kant door. Groot is de ergernis van Dirk als desondanks het IJkwezen een moderne bascule met een wijzer eist. Het witte apparaat komt er maar misstaat volledig op de houten toonbank.

Een tweedehandsie uit '68

Dirk (in februari 1995): "Ik probeerde die vent te overtuigen, maar hij had maar één zin, en die had – ie uit zijn hoofd geleerd: "Ja, maar hij is niet geijkt!" Ik zei: "Daar heb je zeker zeven jaar over gestudeerd, om dat te leren zeggen!" Ik was des duivels. De nieuwe weegschaal moest er komen. "Dus ik heb zo'n vent op Zandaik opgebeld, en voor 265 gulden heb ik nou deze; een tweedehandsie uit '68. Dat mocht wel".

Later komt de controleur om te zien of er aan de regels is voldaan. Dirk heeft bij het zien van de ambtenaar zijn humeur nog steeds niet terug. "Ik had die 265 gulden beter in de sloot kenne gooien. Dan had ik tenminste nog een mooi kringetje gezien."

Dirk is niet getrouwd en gaat zelden op vakantie. Hij neemt in de bouwvakweken wel vrij. Hij sluit de winkeldeur en geniet op zijn achtererf van zijn vrije dagen. Voor klanten die hem zien lopen blijft hij onbereikbaar, hoe zij ook roepen en kloppen. Achter het glas van zijn deur heeft hij een vers opgehangen dat voor iedere beschouwer duidelijk is. Elk jaar een nieuw vers. Een van deze verzen haalt in 1994 zelfs de krant:

DIT TE MELDEN IS MIJN PLICHT

*Dit te melden is mijn plicht,
Want ik ben voorlopig dicht.
Misschien zit ik in Grevenbicht,
Of kijk ik naar het noorderlicht;
Wellicht bij mijn lieve nicht,
In elk geval: ik ben uit zicht.
Einde van dit rot bericht.
Maar laten we hopen,
Als ik niet ben verzopen,
Ben ik 22 augustus weer open.*

Dirk is sinds zijn twaalfde jaar lid van Crescendo. Daar bespeelt hij verschillende instrumenten, maar vooral de sousafoon. Bij stil weer hoort men hem oefenen, avond aan avond. Diep klinkende toonladders, allerlei snelle passages. Als de dirigent afwezig is, leidt hij het muziekgezelschap. Hij speelt ook mee in andere Zaanse orkesten. Een enkele keer werkt hij zelfs mee in een symfonieorkest. Een

volledige loopbaan in de muziek verkiest hij echter niet. De inkomsten zijn te ongewis. Zijn bestaan als timmerman biedt meer zekerheid. Dirk kent Westzaan als geen ander. Hij maakt het verleden van het dorp echter niet mooier dan het is.

Vind je het jammer dat het dorp zo groot geworden is? "Nee hoor. Nee. Want de echte Westzaaners waren ook niet zo lekker hoor. Je moest nog best uitkijken, want Westzaan was een arm dorp. Er waren een stuk of wat boeren en er gingen er een aantal op de fiets naar de Zaan om te werken en een stuk of wat verdienden hier de kost. Moeder had geloof ik vier bakkers. Of vijf. En die kwamen allemaal aan de deur, want dat waren allemaal klanten van ons. Nou, dan nam ze om de week een half broodje bij de een en dan weer bij de ander, het was toch allemaal armoed. Ze kocht bij allemaal wat. Ze hield die connectie een beetje aan" (september 1995).

Getoonde beelden: Westzaanse digitale beeldbank

Kort na de ingebruikneming van de nieuwe weegschaal moet Dirk wegens hartklachten zijn winkel sluiten. Op 5 mei 1996 ontvangt hij tezamen met anderen nog een onderscheiding wegens zijn verdiensten voor de dorpsgemeenschap. In juni 1996 overlijdt hij, 77 jaar oud. Meer dan honderd vrienden en bekenden bewijzen hem op de Westzaanse begraafplaats de laatste eer. ■

Viswedstrijd voor de jeugd bij De Braak

Zoals al vele jaren houden wij op woensdag 26 juni onze viswedstrijd. Alle kinderen van de basisschool mogen er, geheel gratis, aan meedoen.

Wij verzamelen rond half 2 bij De Braak. De wedstrijd begint om 14.00 uur en we vissen dan tot 15.30. Voor alle deelnemers is er een prijs. Degene die de meeste vis (in centimeters), per leeftijdscategorie op de kant weet te krijgen, komt in aanmerking voor de traditionele beker of standaard.

Op de scholen komen weer de aanmeldingsformulieren te hangen.

Je kunt je ook rechtstreeks aanmelden via e-mail met vermelding van voor- en achternaam en leeftijd. Doe dit wel vroegtijdig zodat we weten hoeveel kinderen aanwezig zijn. Het aanmeldadres is cees@sopjes.nl of telefonisch op 075-6169309. We gaan weer uit van een geslaagde middag. Hopelijk met mooi weer en veel kinderen aan de waterkant.

Namens Visclub De Braak, C. Sopjes